

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

IX., Ferencz-körút
31. szám, I. em.Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érseksévi Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Cson.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszók-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athlet. Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székelyhídvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvárdéki Kerékpár-Egyesület,
Vasvári Korcsolyázó-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A munkások testgyakorlata.

Ugyan miféle testgyakorlatra volna szüksége annak a földmives, iparos vagy bármelyik munkásnak is, ki reggeltől estig amúgy is eleget fárasztja testét? — A nyugalom és nem a munka ad az ilyeneknek erőt.

Igy gondolkozik nálunk nem csak maga a munkás, de a művelt osztály is. Sőt testgyakorló egyleteink egyáltalán tekintetbe sem veszik ez osztályt. Nagyon sok egyletbe ha akarna, sem léphetne be a legmódosabb munkás sem. — Arról pedig hogy az iparos körök maguk tennének valamit testi épségük ügyében, épen nem szólhatunk. Hanem hát vallják csak be iparosaink, hogy biz ők egy nap sem fáradnak ki halálra, sőt sok munkánál épen a nyugalmas ülésben fárad ki testük. A földmives pedig az év harmadában ép úgy pihen, mint bármilyen úr. — Aztán meg különös, csak a magyar munkásosztálynak volna oly nyomasztó nehéz sorsa, hogy teljesen kifáradva mindenféle mozgásra képtelen volna. Hisz a németországi torna-egyletek tagjai közt számtalan a munkásosztály embere. Sőt a kisebb falukban a közönséges földmives nép is tornázik. Jó példát mutat a munkásosztálynak itthon maga az önkéntes tűzoltóság. Nem csak a főváros-

ban, de vidéken is a legnagyobb része a tűzoltóknak az iparosokból telik ki. És be kell ismerni, hogy a tűzoltósági gyakorlatok meglehetősen fárasztók. Aki ezeket elvégzi jószántából, azt bizony akármelyik testgyakorlat sem fárasztja ki. Télen a fővárosi tűzoltók a nemzeti torna-egyletbe tornázni is eljártak és közülök legpontosabban épen nem az egyetemi hallgatók, hanem az egész nap dolgozó messterlegények.

Most csak az volna a kérdés, hogy minemű testgyakorlatot üzhethének leghelyesebben a munkás emberek. — Mindenesetre első sorban a torna a legajánlatosabb minden munkásnak. Főleg azért, mert az egyöntetű testképzést a legolcsóbban érjük vele el.

Az oly munkás ugyanis, ki egész nap leginkább lábát fárasztja, nem fog velocipédre ülni, sem futással nem edzi magát. A kovács, karja eléggé erősödve a munkában, lábait fogja edzeni. Mert ne higyük, hogy a folytonos állás megerősítne a lábakat. — A tornában a különféle szereken könnyen erősítheti mindenik munkás azt az izmát, melyik napi foglalkozásában pihent.

A legtevésebb felfogás azt hinni, hogy ha valakinek a munkájához a kellő izmai meg-

vannak, úgy az már elégséges, ennél több izmot munkája nem kívánván, miért erősítse magát. Ezen felfogás miatt satnyul el a munkás nép. Elég ugyanis a végzendő munkához soknak az ereje, de egész testében gyenge és nem elég, hogy épen élhessen. A gyári munkások nagy részének kevés erőre van szüksége és mert hogy tovább nem is edzik magukat, el is gyengülnek nagyon hamar. A munkára elég erősítő maga a munka, de az egészséges ép életre nem elég.

A munkásosztály, különösen a gyári, testben ma-holnap oly gyenge lesz, hogy a gyengeség a betegséget közelíti meg. És ennek nemcsak a folytonos életlő dolog az oka, hanem a rendetlen életmód. A munkaszünetek nálunk több kárt tesznek a testben, mint a heti munka. — Az ünnepi szabadnapok volnának pedig legalkalmasabbak a mulatságos testedzésre. Hetenkint csak 2 órai testgyakorlat is sokat erősítene a munkásokon. Ez nem fárasztana, sőt a fáradságra erősítene.

Van ugyan elég olyan erős napi munkát végző iparos, kinek épen nincs szüksége a külön testedzésre, de az ilyenek mellett a legtöbbnek nem csak a testi, de lelki erősödésére is válnék a mulatságos testedzés. Mert mindenesetre vidáman, játszói módon kell vezetni a gyakorlatokat, hogy felélénküljön alattuk a munkában elfásult kedély. A felnőtt embereknek némi részben még szükségesebb a vidám játék, mint a gyermeknek. A komoly napi munka után a kedélyes társaságban végzett testedző játékok bámulatos jótékony frissítő hatással vannak életünkre. Mondhatjuk, hogy az az ember, ki rendesen eljár a testedző egyesületek óráira, évekkel meghosszabbítja életét és kedélye frissességét állandóan megőrzi. — És e mellett mily sok oktan időlopástól ment meg a testedzés. — A mesteremberek az estéli borozgatást és az unalmas kaputámogatást könnyen elhagynák, ha volna, hol jobban eltölthetnék az időt. — Pedig van, hanem kevesen tudnak róla.

A kötelező tornatanításnak már mindenütt megvan a szép eredménye és az alsóbb iskolákat végzett iparosok közül egy néhány már

tagja is lett valamely egyesületnek, de még nagyon távol vagyunk attól, hogy sokat remélhetnénk.

Az egyesületeknek nem kellene úgy elzárkózniok e derék osztály embereitől, sőt elő kellene segíteni könnyebb beléphetésöket. De mi ebben az oktan büszkeségben felül akarjuk mulni a külföldet és kárunkra felül is muljuk.

A labdarugást kedvelik iparosaink legjobban és itt szép eredményt is értek el. Minden körülmény oda mutat, hogy e nem drága, szabadban üzhető játék lesz idővel a munkások sportja. Nagyon szép tapasztalataink vannak már e téren eddig is. Sokra becsüljük e játéknál azt is, hogy a munkásosztály találkozik e versenyen az urakkal; ennek mindkét osztály hasznát veszi.

Azon csodálkozunk, hogy nagy gyáraink nem karolják fel e sportot azáltal, hogy munkásaiknak pályát csináltatnának. Nem mondjuk, hogy minden munkásnak kedve volna a játékra, de az ifjuság 90% bizonyval minden ünnepnap felkeresné a játékpályát.

Talán arról szólni sem kell, hogy az ily egészséges időtöltés a munkásnak nemcsak testi, hanem erkölcsi javára is szolgálna.

A testi nevelés a temesvári áll. főgimnáziumban.*

Egészségi állapot.

A tanulók egészségi állapota aránylag kedvező volt az egész iskolaéven át. A betegség miatt való hosszabb ideig tartó mulasztások gyéreknek mondhatók. Járványos betegség miatt is csak néhány tanuló mulasztott előadásokat. Az igazgatóság által fogamatba vett egészségügyi intézkedésekhez tartoznak a következők: Dr. Szigeti Henrik iskolaorvos a tanév elején és évközben is többször megvizsgálta az összes tanulókat és az ő véleménye alapján intéztettek el a tanulók elültetése s a különféle felmentések. Az év folyamán dr. Weisz Feodor vár. ker. orvos hivatalos szemvizsgálatot tartott az intézetben, az újraoltásra kötelezett tanulókat pedig újra beoltotta.

A dr. Schönwitzky Bertalan igazgató által szerkesztett értesítő adatai alapján.

Szerk.

Helyi tornaverseny.

Május hó 24-én tartották meg a helybeli közép-fokú intézetek tornaversenyüket. Szívet-lelket gyönyörködtető látvány volt, amint a másfélezernyi tornász-sereg kipirultan az ifjú hévtől és buzditva a győzelem reményétől, feszes tartással vonult ki a küzdőterre, hogy összemérje ifjú erejét

Dobszó és trombitaharsogás veri fel a vasárnap ünnepi csendjét. Az utcza tizezreinek szívét lelkes hangulat szállja meg és öröm ül szemünkben, amint sűrű sorfala között visszhangzik a katonás léptek dobbanása, melynél tán csak a fiatal szívek dobogása volt erősebb.

A tűző napsugárban végig kigyózik a hosszú utvonalon a tornászok tarka sora és a tikkasztó meleg már-már ellankasztja a feszülő izmokat. De felharsan a Rákóczi-induló és tüzes ütemeire kidomborodnak a mellék és megaczelosodnak az izmok. Példás rendben és katonai fegyelemmel bontakozik a tornász-sereg czífra képe, amint felvonulnak és oszlopokba sorakozva elhelyezkednek.

Másfélezer torokból egyszerre szállnak az ég felé nemzeti fohászuk méla akkordjai. Áhitattal és elragadtatással hallgatja a közönség. Nemzeti imánk fenséges hangjaira egy szent érzésben forrnak össze a szívek és a szemek csillogása bevilágít a hazaszeregettől megszentelt ifjú lelkekbe. Felséges és felejthetetlen kép!

Még ott vibrálnak a levegőben a Hymnus végső hangjai és a harangszó már is jelzi a szabadgyakorlatok kezdetét. A bemutatott szép és változatos gyakorlatok tömeghatására a kellemes meglepetés moraja zajlott végig a közönség sorain. A precíz és nagy buzgósággal végzett gyakorlatok kitűnően sikerültek és a közönség sűrű és meleg tapsal honorálta az ifjúság nemes iparkodását. A szabadgyakorlatok után az egyéni versenyek következtek, melyeket az ifjúság a számára fenntartott különítményekből mindvégig nagy rendben nézett végig.

Az egyes intézetek színe-java állott ki a porondra, hogy magának babért és intézetének elismerést szerezzen. Tarsaik jókívánsága kísérte útjára a küzdő feleket és mindegyik keblében ott élt az a leghőbb óhaj, vajha ők vinnék el a győzelem pálmáját.

Felemelő és megkapó látványt nyújtott az a lelkesedés, amit az összetartozandóság érzetének spontán megnyilatkozása váltott ki az ifjú szívekből, amint vállra kapva kalaplengetés és riadó éljenzés között vitték győztes bajtársukat maguk közé. A pajtások elismerése és rokonszenve volt a győztes legszebb jutalma. Így nyilatkozik meg a tornaversenyek nevelő hatásának erkölcsi értéke. Emeli az összetartozás érzetét és kiváltja a gyermekek lelkiületének legnemesebb érzelmeit: hevülni és küzdeni ideális czélukért.

De másfelől el kell ismernünk, hogy az egyéni

verseny nem lehet mértéke az iskolának a testi nevelés és fegyelmezés körül kifejtett munkájának és haladásának, mert ez az intézet egyes ifjainak testi kiválóságától függ. Megfigyeléseimből azt is tudom, hogy a tornatanár idejének nagyrésztét és ambícióját ezen ifjaknak a versenyre való preparálására fordítja. Sőt felő, hogy az egyéni versenyek sportszerűséggé fajulnak és specializálják a testi nevelést és így a tornaversenyek nem fogják szolgálni azt a czélt és szellemet, melyre hivatva vannak.

A tornaversenyek czélját abban látjuk, hogy a tömeg egységes működésében és fegyelmezettségében nyilvánuló erőt és erkölcsi tőkét nevelje és fixirozza. Az egyén felelősségérzete és fegyelmezettsége a nagy tömegben is kell, hogy fennmaradjon. Szükséges, hogy az egyes ember a tömeg szervezettségében rejlő erőnek alávesse magát, hogy a fegyelembontásnak még a gondolata is távol álljon tőle. Ha ily lelkitulajdonosságokkal fogjuk kibocsátani az ifjúságot az életbe, akkor nem egy veszedelemnek és szerencsétlenségnek fogunk elébe vágni, mely sajnos, épp a nagy tömeg fegyelmezetlenségnek volt következménye.

Önuralom és fegyelmezettség nevelésének jel-szavában működjenek a tornaversenyek. Ez legyen a tornaversenyek intencziója és őszinte melegséggel ajánljuk ezt a tornaverseny rendezőinek és vezetőinek szíves figyelmébe.

A tornaverseny lefolyása méltó volt keretéhez. Előkelő és nagyszámú közönség emelte a tornaünnepély fényét és mindvégig érdeklődéssel és lelkes figyelemmel kísérte a verseny változatos lefolyását. A város vezetőinek áldozatkészsége és kulturális fogékonysága — mint mindig, úgy most is anyagi és erkölcsi támogatásával biztosította a verseny sikerét. Tisztelettel kell még megemlékeznünk a mentőknek nemes és emberbaráti fáradozáról és csak körültekintő figyelmüknek tudható be, hogy komolyabb bajról nem kell beszámolnunk.

A verseny intéző-bizottsága körültekintő figyelemmel és fáradságot nem ismerő buzgólkodással végezte tisztségét.

A verseny programja és részletes eredménye a következő:

I. Műsor.

I. Felvonulás és oszlopokban állás zenekar kísérettel.

II. Hymnus. — Éneklí az összes résztvevő ifjúság.

III. Közös szabadgyakorlatok.

IV. Csapatornázás szereken.

V. Tízes csapatok mérkőzése. — Intézetek közötti verseny. — a) Súlydobás. — b) Magasugrás.

VI. Sikfutás. a) I.—II. oszt. 60 m. — b) III.—IV. oszt. 80 m. Intézeti verseny. — c) V.—VI. oszt. 100 m. Intézetek közötti verseny.

VII. Rúlmászás. — I.—IV. oszt. Intézeti verseny.

VIII. Staféta-futás. 300 m. V.—VII. oszt. Intézetek közötti verseny.

IX. Fülelabda-mérkőzés. — Intézetek közötti verseny.

X. A verseny eredményének kihirdetése és a díjak szétosztása.

XI. Szózat. — Énekli az összes résztvevő ifjuság.

XII. Elvonulás zenekar kísérettel.

Az ezidei tornaversenyben az állami főgymnasium növendékein kívül részt vettek a róm. kath. főgymnasium, az áll. főreáliskola, az állami tanítóképző és a városi polgári iskola tanulói.

II. Az intéző bizottság: Dr. Laky Mátyás, elnök. — Torday Lajos, titkár. — Pércsis Károly, művezető. — Főpénztáros: Forgó György. — Bizottsági tagok: Dr. Számek György, dr. Schönvitzky Bertalan, Amberg József, Gokler Antal igazgatók, — Verő Adolf, Dobay Sándor, Bocskay László, Ecsedy Jenő tornatanárok, — dr. Déznai Viktor, Garai Adolf segédtitkárok, — Réday János és Lukács Béla pénztárosok.

III. Bíráló bizottság. — Elnökök: Dr. Telbisz Károly és Laky Mátyás. — Tagok: a) Az intéző bizottság tagjai. (Lásd fennebb.) b) Csergő Lajos, Domkay Gyula kegyr. főgimn., Schill Fülöp, Gerő Vilmos, áll. főreáliskolai, Kartner Ferencz, Simonyi Béla, áll. főgimn., Révfy Géza, Rösztler Béla, áll. tanítóképző, Bolyos István, Oberst József polg. isk., dr. Lersch Ernő, dr. Bársony János áll. felsőbb leányisk. tanárok. — b) Boé Ferencz v. kapitány, Bellai József v. tanácsos és Papik Gyula v. kapitány. — d) Lendvai Miklós, Kácsér Romulus, Pogány Mihály, Steiner Ferencz, Kastriener Soma és Dévay Ferencz szerkesztők.

Iskolák. Főiskolák.

Tornatanárok értekezlete Kolozsvárt. A kormány az utóbbi évek óta nagyobb figyelmet fordít a fiatal-ság testi nevelésére. A kolozsvári egyetemen beállított testgyakorlati oktatás mind a tornázásra, mind a vívásra nézve gyakorlatilag bevált. Amint az állam anyagi ereje engedi, nagyobb áldozatot is fog hozni a testi nevelés ügyének. Nevezetesen tervbe van véve, hogy a tornatanítói és tornatanári képzés visszaállítassék Kolozsvárt. Ez Kolozsvárt 1872-től kezdve tíz éven keresztül folyamatban van, azonban az akkori kezdetleges viszonyok miatt a fejlődés nem lehetett folytonos. Az egész városon egyetlen tornatanár volt a tornavívó-egylet kötelékében, az a sysiphusi munkát az összes iskolák tornatanításával és a tanári tanfolyam vezetésével nem győzte.

Ma a kolozsvári egyetemnek és középiskoláinak 7 rendes tornatanára van. Ezek között ha feloszlik a munka, állandó és nagyon kedvező lesz az eredmény az egyetemmel kapcsolatban mind az elméleti, de

kiváltképpen a gyakorlati kiképzésre is. És miután Kolozsvár városa a tagosítás rendjén megfelelő játszó-területekről is gondoskodik, e város a testi nevelés ügyének olyan klasszikus földje lesz, mint volt hajdan a Wesselényiek és Jósikák idejében, a vívásnak és ezzel a lovagias szellem ápolásának. A Kolozsvárt működő tornatanárok értekezletet tartottak. Az értekezletről a következőket írjuk:

Mindenek előtt kijelölték azokat a városi külső területeket, amelyeket a tanuló fiatalság részére játékokra alkalmasaknak tartanak. E területeket a tanácsnak bejelentik. Kimondották, hogy a tornatanári és tornatanítói tanfolyamok tartására és ezzel kapcsolatosan télen-nyáron állandóan permanenciában tartandó gyakorlatok részére egyedül alkalmas hely a Tornavívó épület és annak udvara. Ennek átvételére hívják fel a nevelésügyi kormány figyelmét. Ezen épület restaurálva, kellően berendezve a felnőttek és a tornatanárjelöltek csapatainak rendes és más gyakorlataira, a nyilvános képesítő vizsgálatok tartására egyedül alkalmas. A tornatanárok értekezletükön kimondották azt is, hogy tőlük telhetőleg azon munkálkodnak, hogy kiküszöböljék a mai üzleti szellemet és irányzatot a testi nevelés és a kapcsolatos versenyek köréből. Mindent elkövetnek, hogy a stréberkedő irányzatot is visszaszorítsák. A testedzésnek a magyar lovagias szellem ápolásával kívánnak magasabb erkölcsi tartalmat adni és ebben az irányításra és vezetésre az erre hivatott erdélyi főurak folytonos munkáját és támogatását kérik ki.

Magunk nem fognak pihenni. Mint katonái a nevelés legfontosabb ágának, szoros kapcsolatba lépnek az erdélyrészi társaikkal. Megalakítják az erdélyrészi tornatanítók és vívómesterek testületét. Így szövetkezve, egyfelől egységesen fognak dolgozni és anyagilag is támogatni fogják kartársaikat és védeni elmaradt családtagjaikat.

Másfelől a szövetkezés rendjén a testi nevelés továbbvitelére tehetséggel bíró ifjakat már kezdettől fogva irányítani fogják, hogy az annak idején a nehéz, de szép pályára teljes készséggel léphessen. Elhatározták azt is, hogy minden hó első vasárnapján délelőtt értekezletre összejönnek s ezekre vidéki kolégáikat szívesen látják. Az értekezleten résztvettek: Vermes Lajos egyetemi torna-tanár, László Gyula unitárius főgimnáziumi torna-tanár, Tarján Gyula áll. tanítóképző-intézeti torna-tanár, Vargha Sándor kolozsvári református főgimnáziumi torna-tanár, Mocsy Antal a róm. kath. főgimnázium torna tanára, Rázsó Ferencz a kereskedelmi akadémia torna-tanára.

„E—k.”

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club évzáró házi versenye. A BEAC november hó 4-én rendezte lány-mányosi sporttelepén évzáró atletikai viadalát. A háziverseny egyes számaiban a hideg időjárás ellenére 15—20 athléta indult, ami élénk tanúsága annak

hogy a BEAC. amely annak idején az atletika terén dominált, jó uton halad ama cél felé, hogy pozícióját visszanyerje. A BEAC új gárdájából, amely ősz óta dr. Speidl Zoltán felügyelete alatt trainirozott, máris több athleta játszik elsőrangú szerepet, de a fiatalok között is számos olyan erő van, akik a jövő szezonban elsőrangú erők lesznek. A versenyek kiemelkedő száma a 4X200 méteres staféta handicap volt, amelyben hat csapat vett részt s amely előpróbája volt a november hó 8-án Wienben, Wien város díjáért eldöntésre kerülő stafétafutásnak, amelyben a BEAC csapata (Wiesner Frigyes, Rác Vilmos, Olasz Andor, Jolbey Miklós) szép esélylyel fog résztvenni. Az egyes versenyszámok részletes eredménye a következő:

100 méteres síkfutás handicap. (4 előfutam után a döntőben): 1. Rác Vilmos (scratch) 11.6 mp. 2. Jolbey Miklós (4 m. előny). 3. Berger József (7 m. előny). 19 induló.

Sulydobás, handicap: 1. Reicheld Aladár (35 cm. előny) 10 m. 02 cm. 2. Olasz Andor (60 cm. előny) 9 m. 97 cm. 3. Jakoby Antal (scratch) 9 m. 95 cm. 18 induló.

Magasugrás: 1. Poór István 153 cm. 2. Kovács Béla 149 cm. 3. Serly Béla 148 cm. 7 induló.

Diszkoszvetés: 1. Jakoby Antal 30 m. 79 cm. 2. Rác Vilmos 30 m. 72 cm. 3. Varga Béla 30 m. 60 cm. 9 induló.

4-szer 200 méteres stafétafutás handicap: 1. A) csapat (Rác Vilmos, Olasz A., Jolbey M., Poór Iván) (scratch) 1 p. 41.5 mp. 2. B) csapat (Szattler, Goldfann, Tarján, Varga) (35 m. előny). 3. C) csapat (Lillits, Stojan, Liskay, Kovács, dr. Weber) 55 m. előny. Indult öt csapat. A győztes csapatban Wiesner helyett, Poór István magasugró futott.

1/4 angol mértföldes síkfutás handicap: 1. Rác Vilmos (10 m. előny) 54.6 mp. 2. Dr. Weber Dezső (28 m. előny). 3. Berger József (17 m. e.). 4. Deák Leó (40 m. előny). 14 induló.

A debreczeni ref. tanítóképző tornaköre.* Felügyelő-tanár: Tóth Mihály. A tornakör alakuló gyűlését a felügyelő-tanár jelenlétében 1907. szept. 25. napján tartotta, melyen a szünidei fentartó-bizottság beszámolója után, a tisztikar a következőképen alakult meg: elnök Juhász Imre 4. o. t., alelnök: Orosz Imre 3. o. t., jegyző. Nyári József 3. o. t., pénztáros: Kacsó Endre 4. o. t., választmányi tagok: Szendi István 4. o. t., Szöllősi János 4. o. t., Balla Ernő 3. o. t., Tébi Mihály 3. o. t., Nagy Sándor 2. o. t., Telki László 1. o. t., Előtorászokká megválasztottak: Kacsó Ignác 4. o. t., Csánki Adorján 2. o. t., Nagy József 2. o. t., Zong Ferencz 2. o. t.

A tagok száma 114 volt. Tagsági díj 1 korona. A tagok kiképzésére hetenként négy gyakorló óra

szolgált. mikor a rendre és figyelemre a tisztviselők ügyeltek fel, amint őket a választmányi gyűlés kötelezte.

A kör ügyeit a köz- és választmányi gyűlések intézték. Az alakuló gyűlésen kívül két köz- és öt választmányi gyűlés tartatott. A négy gyakorló órán kívül a kör tagjai a játékok begyakorlására alkalmas időben csoportokba összegyűlve vonultak ki a szabadba.

A tornakör 1908. jun. 22-én a tornavizsgálattal kapcsolatban háziversenyt tartott, melyen a kiválóbb tagokat ezüst- és bronzéremmel jutalmazta meg.

E háziversenyen kitűntek:

a) Nyujtón — korláton (összetett verseny) (I — III. o. t.) 4 versenyző közt: első: Nagy József 2. o. t. második: Orosz Imre 3. o. t.

b) Sulydobás távolra (213 cm.-es négyzetből). (I—III. o. t.) 5 versenyző közt: első Csánki Adorján 2. o. t. (9'78 m.); második: Nyári József 3. o. t. (9'45 m.). Minden versenyző háromszor dobott, tetszés szerinti kézzel s azok közül a legnagyobb dobás vétetett számításba.

c) Távolugrás (földről). (I—III. o. t.) 9 versenyző közt: első: Sütő Imre 1. o. t. (4'95 m.); második: Sági Lajos 3. o. t. (4'74 m.).

Minden versenyző háromszor ugrott és a legnagyobb ugrás számított.

d) 100 méteres futás. (I—II. o. t.) 7 versenyző közt: első: Nagy Sándor 2. o. t. (12"); második Sütő Imre 1. o. t.

e) 120 méteres futás. (III. o. t.) 8 versenyző közt: első: Varga József 3. o. t. (12³/₅"); második: Sándor Imre 3. o. t. (A IV-ik osztály a képesítő vizsga miatt nem vett részt a versenyben).

A tornakör vagyoni állapota:

Bevétel:

Mult évi pénztári maradvány	— .25 kor.
Tagsági díjakból	32.10 ..
A takarékpénztárból kivételtett	16.— „
Takarékpénztári betét kamatja	18.94 ..
összesen	67.29 kor.

Kiadás;

Elnöki utalványra	— .60 kor.
Diszkoszra	26.02 ..
Érmekre	26.— „
Éremszalagra	5.— „
A kamat a tőkéhez csatolva	18.94 ..
összesen	66.56 kor.
Pénztári maradvány	— .73 kor

A kör vagyoni állapota az iskolai év végén:
 Az Alföldi tak.-pénzt. 11,411. sz. könyvén 511.66 kor.
 Követelés tagsági díjakból --- 95. „
 Pénztári készlet --- 73 „
 A kör összes vagyona tehát --- 607.39 kor.

A kör zárógyűlését 1908. június hó 3-án tartotta. amelyen a fentartó bizottságot a következőleg alakította meg: elnök: Nyári József 3. o. t., jegyző: Zong Ferencz 2. o. t., pénztáros. Nagy József 2. o. t.

*) Az Orosz István igazgató által szerkesztett értesítőből.

Szerk.

Labdarugás.

Ferencvárosi Torna-Club — Magyar Testgyakorlók Köre 4 : 2.

A kellemetlenül hideg idő daczára nagyszámu érdeklődő jelent meg a millenárius pályán a fenti két egyesület labdarugó csapatainak mérkőzésére kíváncsian. A tribünökön fagyoskodó közönség körében tényleg nagyon paprikás volt a hangulat, amely igen gyakran zajos kifejezést is nyert; a játékosokra azonban ez nem ragadt át és csupán Korodi volt az, aki a nagy nyilvánosság előtt „csattanósan“ adta tanujelét az ellenfél iránti — szimpátiájának.

A mérkőzésből — mint az a benfentesek körében előrelátható volt — a ferencvárosiak kerültek ki győztesen. Csapatjuk határozottan jobb a kék-fehérekénél, ami a mérkőzés folyama alatt, különösen a második féldőben, szembetűnően bebizonyosodott.

A mérkőzés a legkevésbé sem sorozható a szebek közé, mert egyik csapat sem mutatott szemre szép játékot. Az első féldőben MTK. még egyenlő ellenfélinek mutatkozott, helyesere után azonban teljesen visszaesett és csupán védekezésre szorítkozott. E munkálkodásukban azonban cserben hagyta őket Domonkos kapuvéd. akinek szembetűnő gyatra védeke idézte elő a kék-fehérek súlyos vereségét. Tagadhatatlan ugyanis, hogy a FTC. több mint két goallal volt jobb ellenfelénél, azonban a MTK olyan sikeres védelmi játékot produkált, hogy aligha került volna ki vesztesen a küzdelemből, ha mas játékos állt volna a kapuban és nem Domonkos. A mérkőzés első goalját a ferencvárosi Weisz lövi. Hosszu lapos lövését Domonkos korai rávetéssel védi, természetesen sikertelenül. MTK. sikeres támadással csakhamar kiegyenlíti a balösszekötő révén. A ferencvárosiak ugyan protestálnak a goal ellen off-side címén, azonban a bíró — helyesen — goalt ítél. Féldő 1 : 1.

Helyesere után FTC. daczára annak, hogy a hideg szél ellen játszik, állandó fölényben van. A 16.

perczig a kék-fehérek még a középvonalon sem jutnak át. A támadó csapat játéka azonban teljesen rendszertelen, ami ellen a MTK. könnyen védekezik. A 12-ik perczben Szeitlen messziről jött fejesét Domonkos elhibázza, ami a zöld-fehérek második és vezető goalját eredményezi.

Tíz perczzel később egy kornerből kifolyólag Schlosser a harmadik goalt fejeli, mit Domonkos csak a goalvonalon túl véd. Ezután a MTK. is átnyomul az ellen térfelére. Sebestyén magas beadását Rácز védhetlenül a kapuba nyomja. Közben Korodi Domonkost hatalmasan arcüti, amiért is kiállani kénytelen. A 10 emberrel játszó ferencvárosiak egy kissé visszaszorulnak az utolsó perczekben s már úgy látszik, hogy a kék-fehéreknek sikerült kiegyenlíteniök, m kor Schlosser egymaga lerohan, Révész mesteri módon kicselezve goalra lö, a labda Domonkos fejről a kapuba pattan. Felállás után Fehéry (BTC.) bíró a mérkőzés végét jelzi.

A mérkőzés — mint föntebb mondtuk — nem volt magas nivóju. A FTC.-nél a csatársorban csupán Schlosser és Korodi remek egyéni és összjátéka tűnt fel a fedezetek közül Bródi, a hávédék közül pedig Rumboldt mutatott kifogástalan jó játékot.

A MTK. csapatában a csatársorban nagyon kevés az energia. Károly többet védett, mint támadott, a fedezetsorban Bíró produkált nagyszerű védőjátékot. A hávéd nagyon izgatottan játszott, aminek oka valószínűleg a mögöttük levő kapus absolute rossz játéka volt.

Torna, athletika, vivás.

Vivás a Ferencvárosi Torna Clubban. November 3-án kezdődött meg a vivótanfolyam a FTC-ben. Az érdeklődés jóval fölülmulja az előző években tapasztaltakat. A vivók hétfőn, szerdán és pénteken vivnak mindenkor 8—10 óra között a Német-utcai polgári iskola helyiségében. A vezetőség ez évre is Slotzer Gáspár mestert szerződtette a vivás oktatására. Jelentkezni a vivóestéken lehet.

A Magyar Athletikai Club vivóosztálya e hó 6-án tartotta meg szokásos évi közgyűlését a klubtagok nagy érdeklődése mellett. Nagy Béla dr., igazgató megnyitó-beszédében rámutatott azokra a fényes eredményekre, melyeket a klub a mult év folyamán elért, úgy a hazai, mint a külföldi versenyeken. Kiemelkedik az olympiai verseny, amelyen a klub öt tagja vett részt hivatalos kiküldetésben. Nagy Béla dr. elnöke lett a nemzetközi jury-nek, Zulawski Béla százados egyéni világajnoki versenyben az első helyre holtversenybe jutott, ugyanott Szántay Jenő 4-ik, Tóth Péter dr. pedig az 5-ik helyre jutott. Ezenkívül tagjai voltak a győztes világajnoki csapatnak. A hazai versenyeken Szántay Jenő Magyarország kardbajnoka,

Tóth Péter dr. törbajnok. *Megnyerte a klub által rendezett első magyar csapatverseny I. és II. helyét. Ezenfelül 8 hazai versenyen 6 első és 5 második helyet biztosított magának. A klub ez évben is tartalmas programot dolgozott ki, melyből kiemelendő az ez évben is rendezendő II. csapatverseny, a klub házi bajnoksága és egy nyári szabadtéri vívóverseny. Az új tisztikar a következőképp alakított meg: Igazgató: Nagy Béla dr., kapitány: Krencsey Géza, előadó: Tóth Péter dr., jegyzők: Kóczy Aladár, Pajzs Pál, tagok: Bányász Jenő dr., Gáspár Károly, Halász Gyula, Hoffmann Géza, Kazár István dr., Sajgó Jenő, Szántay Jenő, Zulawski Béla

Vén Fiuk Clubja. A Bárczy István polgármester elnöksége alatt álló Vén Fiuk Vivó Clubja múlt hó 31-én tartotta évi közgyűlését a klubtagok nagy részének jelenlétében. A közgyűlés tudomásul véve az évi jelentést és zárszámadást, megadva a felmentvényeket s elfogadta az előterjesztett költségvetést, az alapszabályok módosításához is hozzájárult, melyek azáltal váltak szükségessé, hogy az alapszabályokban megállapított numerus clausus betelt s a nap-nap után jelentkező kíváncsi elemek sem voltak a klubba többé felvehetők. Az ezt követő tisztújításon megválasztották elnökké dr. Bárczy Istvánt, alelnökké: Heinrich Aladárt, dr. Malonyay Dezsőt és Uhlmann Gyulát; az igazgató-tanács tagjaivá: Benedek Dezsőt, dr. Berend Miklóst, dr. Benyovits Lajost, dr. Dirner Gusztávot, dr. Domony Móriczot, Heinrich Ferenczet, dr. Hajdu Marczelt, Heller Agostot, Kornfeld Pált, dr. Ludwigh Rezsőt, dr. Nagy Bélát, dr. Nagy Valért, ifj. dr. Reiszig Edét, dr. Vaygand Józsefet, Zilahy Dezsőt és Zulawsky Bélát. Végül köszönetet szavaztak a klub vezetőségének, annak kiváló mesterének, Fodor Károlynak s a közszeretben álló helyettes mesternek, Sztankay Sándornak, mire a közgyűlés az elnök eltevése mellett bezárult. A közgyűlést bankett követte a Pannónia-szálloda külön termeiben.

A MAC megnyerte a Mühlhausen-díjat és Bécs város díját. Hideg és szeles időben folyt le a verseny, melyen a MAC. nagyszabású győzelmeket aratott. A Mühlhausen díjat 24 ponttal nyerte a WAC. 12 és Sparta 6 pontja ellen, míg Bécs város díját 4×200 méteres stafétafutásban 1 : 36.2 rekord idő alatt nyerte.

100 méteres síkfutás: 1. Simon Pál (MAC.) 11.6 mp.; 2. Brünner (MAC.); 3. Jankovich (NAC.). Könnyen két méterrel nyerve.

Kódobás: 1. Mudin István (MAC.) 7 : 30; 2. Horvatovits (MAC.) 6 : 43; 3. Mudin Imre (MAC.).

1500 méteres síkfutás: 1. Dvorák (Sparta) 4 : 20.4; 2. Auerbach J. (MAC.).

Rudugrás: 1. Szatmáry K. (MAC.) 3 : 00; 2. Kazár Emil (MAC.) 2 : 80; 3. Irschai (Sparta).

Diszkoszvetés: 1. Mudin István (MAC.) 37 : 47; 2. Mudin Imre (MAC.) 35 : 08; 3. Tronner (WAC.) 34 : 00.

Távolugrás: 1. Lampelmayer (WAC.) 6 : 29; 3. Péchy E. (MAC.) 5 : 93.

5000 méteres síkfutás: 1. Kwieton (WAC.) 17 : 40; 2. Becske (MAC.) 18 : 28.8

4×200 méteres staféta Bécs város díjáért: 1. Magyar Athletikai Club (Simon, Péchy, Jankovich, Szatmáry) 1 : 36.2 (rekord, — régi 1 : 48); 2. WAC. 1 : 45.8; 3. Sparta 1 : 50.6. 40 méterrel nyerte.

Uszás, evezés.

Uszás a Budapesti Torna Clubban. A magyar uszósport lelkes munkásai erős szövetségéstársat nyertek a BTC-ban, mely egyesület eddigi nagyszabású sportműködésének keretébe bevonta az uszást is s azzal a jövőben sportszerűen fog foglalkozni.

A BTC tagjai eddig is nagy előszeretettel foglalkoztak a vízisportokkal s helyes vezetés mellett remélhető, hogy az egyesület az uszás terén is számottevő eredményt fog felmutatni.

A BTC ujonnan alakult uszószaosztálya a tél folyamán minden hétfőn este 6 órakor a Rudas-fürdő uszósarnokában tréning-estét tart, minden hónap első hétfőjén pedig házi úszóversenyt rendez.

A BTC előreláthatólag be fog lépni a MUSz kötelékébe. Összes, az uszósportot érdeklő közlemények vagy versenyfeltételek a szakosztályvezető címére küldendők: Szücs Vilmos, IV., Központi városház, tisztii ügyészség.

A Magyar Testgyakorlók Köre uszóversenye. A MTK. nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében rendezte uszóversenyét a Rudasfürdőben. A sikert már előre biztosította a MTK. nagynevű uszógárdájának részvétele, mely bebizonyította, hogy hegemóniáját a magyar vizek felett ma is bírja, mint eddig. A MTK. nem kevesebb mint 12 győzelmet aratott, megnyerve a Hendl Kornél vándordíjat. Halmay, a legnagyobb magyar uszó, újra csillogtatta fényes tehetségét és tudását. A 60 méteres gyorsuszásban tiszta két méterrel verte a kitünően uszó Donáthot s ha győzelme fölényes is volt, Donáth büszke lehet, hogy a magyar nagymester mögött oly kiválóan szerepelt. Rendkívül izgató verseny volt a 100 méteres hátuszás és 200 méteres főverseny. Az előbbiben a folytonosan javuló Hendl kitünő idő alatt győzött a fiatal gárda legnevesebb képviselője Pois ellen, míg a 200 méteres főversenyben Hajós elkeseredett küzdelem után győzött Zachár ellen karcsapással, kitünő idő alatt. A nagy staféta szinte páratlan szép küzdelmet eredményezett. A MTK. Toldy nélkül indult a kitünő MUE. ellen, melynek utolsó stafétája Hegner ezek alapján nem kevesebb mint 8 m. előnnyel indult Halmay előtt.

A Magyar Nép ~~~~~ Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

MALONYAY DEZSŐ.

~~~~~

ÖT KÖTETBEN, TÖBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZE
ccc NYOMOTT KÉPPEL. ccc

~~~~~

KIADJA:

A

FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti. ~~~~~

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és záróléczek, szövegek, műmellékletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszi a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczon. ~~~~~

A II. kötet az erdélyi székelység és Torockó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni ~~~~~

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg. ~~~~~

az öt kötetből álló fényes
„kiállítású mű ára diszes”
„kötésben 120 korona.”

Megrendelhető két koronás havi
részletfizetés ellenében is.

~~~~~

LAMPEL R.

könyvkereskedése.

(WODIANER E. és F.Ál) részvénytársaságnál Budapest,

VI., Andrásy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Ferencz-körút
31. szám, I. em.

Megjelen julius és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Vivó-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Torna vagy korcsolya?

Igy télidején sokszor magamat is, tanítványaimat is megkérdezem, hogy korcsolyázunk-e, vagy a szereken tornázzunk. Az előtornászok, ha még olyan jó korcsolyázók is, rendesen korláton, lovon és nyujtón akarnak tornázni, velük a jobb tornászok is. Azonban a többség csak ki a jégre kívánczik. És így ki is megyünk. De ezzel, azt hiszem, a kérdés még nincsen eldöntve. Ugyanis azt tapasztalom, hogy mióta a korcsolya-pálya a fiuk rendelkezésére van, különösen szigorú, hosszú télen, az egész iskola szertornázási készsége nagyot csökken. Meg az is feltűnő, hogy azután az esős, sáros tavaszi napokon, mikor már egészen a tornaterembe vagyunk szorítva, a tornázási kedv nagyon nehezen ébreszthető fel.

Az már most a kérdés, hogy általános erősödési és egészségügyi szempontból mi a helyesebb: inkább tornázzunk-e, vagy korcsolyázunk? Előre kijelentem a kérdés fejtegetése előtt, hogy bennem sem a torna, sem az atletika nem talál egy szemernyi ellenszenvet is; én mindkét testgyakorlati módot a maga helyén és idején jónak és üdvösnek tartom.

A korcsolyázást a legegészségesebb, a

legkedveltebb gyakorlatnak kell elismernünk, melyet minden fiu alig pár órai gyakorlat után a legnagyobb kedvvel űz. Általános edzési szempontból a lábak, a derék, a tüdő fejlődésére kiválóan alkalmas. A műkorcsolyázás pedig a szép testtartásra különösen jótékony hatása. Az iskolai évek alatt a korcsolyázást semmi más gyakorlat azért sem helyettesítheti, mert a szabad levegőn való tartózkodással jár. Annyi egészen bizonyos, hogy az iskolához közelfekvő korcsolya-pálya a legjobb edzési hely, most csak az a kérdés, hogy a heti két tornaórából a téli négy hónapon át esetleg minden órát a jégen töltünk-e?

Mindenekelőtt azt kell megjegyeznünk, hogy e kérdés csak olyan iskolánál vethető fel, hol a tornaterem kellő tisztasága, jól fűthető és jól szellőztethető. Mert olyan tornateremből, milyenben már magam is tanítottam, hol piszokban és kifűthetetlen hidegben lehet tornázni, csak ki a szabadba.

A legrendesebb tornaterem mellett is legyen meg a jussa a korcsolyázásnak, hanem inkább a játék-délutánok órái és a pár perccel megnyújtott óráközöket tartanám legalkalmasabbnak a korcsolyázásra. Azt hiszem, egy iskola mellett sincsen oly nagy korcsolya-pálya, hol az egész intézet korcsolyázhatnék, de a beosztott

óráközökben minden tanulóra esnek naponként 20 perces korcsolyázás. Ezt tartanám a leg-helyesebbnek már azért is, mert sokszor a jó jég alig tart pár hétig s ha csak a játékdélutánon korcsolyáznának a fiuk, esetleg csak egyszer mehetnének a jégre.

A rendes tornázást e módon tovább lehetne folytatni és a tél alaposan erősítené a fiukat. Mert azt megint a leghatározottabban keresztül kell erőszakolnunk, hogy a szép tavasztól kezdve minden tornaóra a szabadban legyen megtartható.

Bizony nem a korcsolyázástól sajnáljuk az időt, csak azt fájlaljuk, hogy a rendszeres szertornázásra kevés időnk marad. Ha módunk volna a szabadtéren is tornázni*, úgy még pótolhatnók az esetleges téli mulasztást.

A korcsolyázás gyakorlása és tanítására legyen szabad annyit megjegyezmem, hogy az alsó osztályokban, hol nagyon kevesen tudnak még korcsolyázni, ajánlatos négyes sorokban összefogódzkodva, oszlopokban vezetni a korcsolyázást. Így a tanítás hamarabb megy. De ezt sem lehet így sokáig gyakorolni, hanem hamarosan szabadjára kell a fiukat eresztetni.

Mikor pirosan, jókedvvel jönnek a fiuk a korcsolya-pályáról, bizony megnyugszom, ha kissé hátramaradnak is a szertornázásban.

Polgári.

Tornász-összejövetelek.

A MOTESz tornaszakosztálya 1908. évi okt. hó 9-én megtartott ülésén elhatározta, hogy részben a tornászat iránt való érdeklődés fellendítésére s részben az egyesületek között fennálló testvéri jó viszony erősítésére havonként két alkalommal tornász-összejöveteleket rendez.

Az összejövetel ideje a körülményekhez mérten minden hónap első és harmadik szombatja. Az első órák feladata tornászati dolgok ismertetése, a második órákon még ehhez járulna a szövetségi vezérlő-bizottság tagjaival való szellemi érintkezés. (Társasvacsorák, szöv. énekar, ünnepélyek és felolvasások rendezése.)

A MOTESz november 14-iki igazgató-bizottsági

* A szabadtér csak maradjon a szabadtéri gyakorlatokra; általában mi nem sajnáljuk, ha e gyakorlatok miatt a szertornázás háttérbe szorul. Szerk.

ülésén Kmetykó János szövetségi művezető a tornász-összejövetelek és propaganda estéről mult héten közölt czikkünkben is foglaltakat még a következő előterjesztésekkel egészítette ki, melyeket alább közlünk.

Az első — és kizárólag az oktatás céljaira szolgáló esték — mindenkor a Budapesti Torna-Club tornacsarnokában tartatnak meg; a többi órák, vagyis a propaganda-estélyek, minden hónapban más-más egyesület helyiségében rendeztetnek.

A kiképzés 6 hónapon át folyik: novemberben veszi kezdetét és április hó végén nyer befejezést.

Jelenlegi főcélja: a szövetségi bajnoki disztorna és a szövetségi pünkösdi tornaünnepély anyagának kellő ismertetése és betanítása; a több szereken való együttes tornázás meghonosítása, külföldi jelesebb tornászok versenygyakorlatainak ismertetésével a tornászati kedv fokozása, a vidéki társegyesületek támogatása (disztornáinkon való tömeges megjelenés), külföldön szereplő magyar tornászcsapatok összeállításának megkönnyítése. (Csak azon tornászok volnának első helyen kiküldhetők, kik e rendes kiképző órákat kellő szorgalommal látogatnák.)

Az összejövetel további célja még: egynéhány szükséges és főleg egyszerű sorbontás és felvonulás ismertetése és betanítása; a kéziszeres nélkül végezhető tagszabadgyakorlatok legegyszerűbb anyagának ismertetése és betanítása; a f. szereken végezhető iskolai gyakorlatok (ez évben különösen a korlát tornaanyaga) ismertetése és betanítása, főleg azon szempontból, hogy a résztvevő tornászok alkalomadtán önállóan is képesek legyenek egyes egyleti tornaórák lebonyolítását is elvégezni. (Előtornászok, művezetők helyettesítése.)

Végül az oktatás a következőkre is kiterjed: hogyan kell az alapgyakorlatok helyes összeállítása által egy csúcsgyakorlatot felépíteni; hogyan kell egy versenyző tornásznak szabadon választott gyakorlatát megválogatnia és betanulnia; hogyan kell gyakorlat tanításánál segítségadást nyújtani; hogyan kell egy gyakorlatot szakkifejezésekkel leírni és viszont a leírtat megérteni; milyen szempontokból kell egy gyakorlatot értékelni és elbírálni stb. (Szövetségi amatőr versenybírák képzése.)

Felszólítandók az összes fővárosi tornaegyletek, hogy a tornász-összejövetelekre egyesületük legjobb hat tornászának névsorát mielőbb küldjék be a tornaszakosztály czimére, hogy a kiképzés mielőbb megkezdhető legyen.

Értesítendők a társegyletek, hogy a kiküldendő hat tornász névsorát akként állítsák össze, hogy e tornászok legalább oly képességgel rendelkezzenek, amely tornászati készség a főszeréken végezhető II. foku tornaanyag nagy részének kellő birását magában foglalja.

A tornászok oktatását Bábel Rezső és Kmetykó János szövetségi művezetők vezetik.

Bábel Rezső a szabadgyakorlatokat, Kmetykó János a szergyakorlatokat tanítja.

Az összes jelentkező tornászok kötelesek a MOTESz bajnoki disztornáján és pünkösdi szöv. tornaünnepélyén a tornászat fellendítése szempontjából a két szövetségi művezető által előírt és betanított gyakorlatokat egy minta-tornázás alakjában bemutatni.

Az ünnepélyen avagy disztornákon való együttes tornázás szépszerűi értékének emelése szempontjából szükséges, hogy a szövetségi mintacsapat tornászai egyöntetű torna-ruhával rendelkezzenek. (Fehér ing, fehér nadrág, fehér cipő, fehér sapka, vörös [gummi] öv.)

Az a három — esetleg több tornász —, ki az összejöveteli órákat a legszorgalmasabban látogatja és kellő eredményt is képes felmutatni, szövetségi diszoklevéllel és amatőr versenybírói czimmal jutalmaztatik.

*

A tornaórák és propaganda-estélyek sorrendje:

Decz.	5:	kiképző óra,	utána társasvacsora a BBTE-ben.
"	19:	" "	" "
Jan.	9:	" "	utána társasvacsora a NTE-ben.
"	23:	" "	" "
Febr.	6:	" "	" "
"	20:	" "	utána társasvacsora az OTE-ben.
"	27:	" "	" "
Márcz.	6:	" "	utána társasvacsora a BTC-ben.
"	14:	Bajnoki disztorna.	" "
"	27:	kiképző óra, utána vacsora a PTTSE-ben.	" "
Ápr.	3:	" "	utána társasvacsora a MTK-ban.
"	17:	" "	" "
"	24:	Záróünnep társasvacsorával.	" "

Labdarugás.

Nemzetközi mérkőzés.

Magyar Testgyakorlók köre — Deutscher Fussball Club (Prága) 1 : 1 November 15.

Az érdeklődés középpontjában a fenti mérkőzés állott, ennek daczára olyan kevés ember kereste fel a millenáris pályát — aminő az őszi folyamán még egyszersem. Ennek természetesen nem a szereplő csapatok, hanem csupán a zord hideg volt az oka. Körülbelül 1000 ember volt jelen.

A millenáris pályát a pályaszövetség megtisztította a hótól — daczára az nagyon sikos volt — különösen a széleken. Így tehát nem a legrealisabb volt a játék, mert a játékosoknak minduntalan az egyensúlyra kellett vigyázniuk. A jobbik csapat így is a BFC volt és az elért eredmény távolról sem tünteti fel a két csapat közötti különbséget. A prágai csapat

stílusán határozottan meglátszik a tréner működése. Kombinációik igazán élvezetesek és tervszerűek. A csapat azonban még most sem szokott le régi játékmódoráról — a kombinációi tulságba viteléről. Játékuk így nagyon szép — de csöppet sem hasznos. Vasárnapi ellenfelük — eltérőleg eddigi szokásától — egyéni játékkal igyekezett eredményt elérni — amiben legjobban a jobbszélső Sebestyén vált ki. A testgyakorlók kapujában új ember szerepelt Domonkos helyén — Knapp személyében, aki méltóan megállta a helyét. A csapat többi tagja nem mutatott semmi különösét Károlyt kivéve, aki először csatárt, majd fedezetet, végül pedig semmit sem játszott, mert térd-rándulás következtében a második félidő elején elhagyta a pályát.

A DFC játékosai közül egyénileg Kurpiel középfedezet magaslott ki. Mellette még Merz, Fischl és a jobbszélső mutatott remek egyéni játékot.

Az első félidőben, daczára a vendégek nagy fölényének, nincs semmi eredmény. A második félidő nyolczadik percében, a goalbíró bemondása alapján, egy nagyon kezes esetben a magyarok javára goalt ítél a bíró. Elkeseredett játék után kiegyenlítene a németek a balszélső szép fejese révén. Későbbi játék folyamán a MTK-nak alkalma nyílik a győzelmet megszerezni, egy javára ítélt tizenegy méteres büntető rúgásból kifolyólag, azonban a kedvező alkalmat nem tudják kihasználni. Bíró: Fehéry (BTC) volt.

I. osztályu bajnokság.

Magyar Athletikai Club — Budapesti Athletikai Club 1 : 1.

A bajnokság élén álló club pozícióját a vasárnapi eldöntetlen eredmény alaposan meggyöngítette, úgy, hogy most az őszi forduló sorsa jóformán tisztán a Magyar Athletikai Club — Ferencvárosi Torna Club match sorsától függ. A Budapesti Athletikai Club a kedvező eredményt tisztán a középcsatárok által felvett ama új szokásnak köszönheti, hogy a goalok rúgása helyett pofonvágják ellenfeleiket. Mult vasárnap Korody, a FTC középcsatárja, vágta pofon Domonkost, a MTK kapusát, most pedig Kelemen tett ugyanugy Gerővel. A rossz szokás ugylátszik büntetlenül kap lábra, mert utóbbi időben több pofon csattant el s a Labdarugók Szövetségének hivatalos lapjában mégsem látjuk a megtorlásnak legkisebb nyomát sem. A hajdani erőlyes rögtöni felfüggesztési rendszernek ugylátszik már vége s ismét a barátságos eltussolás lesz divattá. A bíró Kelemen rögtön kiállította s a sárga-kékek csapata 10 emberrel kényszerült végig játszani a matchot, amelynek mindkét felidejében szép játékot és nagy fölényt mutatott, de goalt löni Kelemen hiánya miatt nem tudott. Az előzőleg megtartott II-ik és III-ik csapatok matchánál teljes mértékben nyilvánult a MAC mostani nagy formája, mert előbbi 7 : 1, utóbbit 3 : 0 arányban nyerte meg.

Elsőosztályu bajnokság.

Magyar Testgyakorlók Köre — Budapesti Torna Club 1 : 0.

A millenáris pályán körülbelül 1800 ember előtt volt a fenti mérkőzés, amely semmi esetre sem érdekelte meg, hogy miatta a nedves, hideg időben fagyoskodják és mérgeledjék a közönség. Ennek egyedül oka a mult heti havazásoktól és esőzésektől teljesen hasznavehetetlenné vált pálya volt, amelyen már eleve ki volt zárva minden reális játék. A labdarugó szabályok a bírót ruházzák fel azon joggal, hogy meghatározza, vajjon a pálya alkalmas-e valamely dijmérkőzésre vagy nem. Most vasárnap erről, úgy látszik, teljesen megfélemedtek és csak azt tartották szem előtt, hogy a bajnoki mérkőzést a kitűzött terminuson lejátszassák. Ennek következtében aztán láttunk egy olyan bajnoki mérkőzést, amelynek külső képe nemcsak hogy szép nem volt, hanem egyenesen visszataszító. A félig megfagyott sáros talajon a játékosok nyakra-főre potyogtak és magukkal teljesen tehetetlenül minduntalan a lelegehetlenebb pose-okba jutottak, — élénk derűtséget idézve elő a közönség azon rétegeiben, amelynek a mérkőzést a humoros oldaláról fogták föl. A labda, az sohasem ment oda, ahova irányítva volt, mert utközben vagy megakadt a sárban, vagy pedig fagyott rétegre esván, villámgyorsan tulsiklott. Ilyen körülmények között persze szó sem lehetett kombinációkról és így a játék a legprimitívebb volt.

A MTK csapata hamarább hozzászokott a pályaviszonyokhoz. A kék-feberek lassu játék-stilusának inkább megfelelt a nehéz talaj, mint a BTC gyors és szöktető játékmódorának. Így esett meg aztán az, hogy a MTK csapata — bár fölényben nem volt — a mezőnyben szemmel láthatólag biztosabban mozgott ellenfelénél. Különösen a második félidőben volt erősen észrevehető a kék-fehérek otthoniasabb játéka.

A mérkőzés sorsát egy mindenképen helytelenül megítélt 11 méteres büntetőrúgás döntötte el, amelyből kifolyólag esett az egyetlen goal. A játék a pályának egészen más részén folyt, sőt a labda a pályán kívül is került, midőn a büntetési területen belül történt állítólagos gáncsolásért a bíró a legszigorubb büntetéssel sújtotta az egyik csapatot. Bár a szabályok világosan magyarázzák, hogy ezt a legszigorubb büntetést csak az esetben alkalmazza a bíró, ha az elkövetett szabálytalanság szemmel láthatólag szándékos volt és általa egy esetleges goal akadályoztatott meg, annak daczára, hogy ez az eset nem forgott fönn, a bíró egy ily rendkívüli fontos mérkőzés sorsát a legszigorubb büntetés alkalmazásával döntötte el, holott figyelembe kellett volna még azt is vennie, hogy a sikamlós talajon a legesekélyebb érintésre a legkönnyebben estek el a játékosok. Ez különben később is elkerülte a figyelmét, úgy, hogy ugyszólván minden

elesést letűtyült, amiért is a második félidő legnagyobb része szabadrugásokkal telt el.

A mérkőzés annyira primitív volt, hogy arról egy összefüggő képet alkotni nem is lehet. Az első félidőben hol az egyik, hol a másik csapat tanyázik hosszabb ideig az ellenfél kapujánál. A félidő utolsó perczében esik a goal a fent irt módon. Helyesere után a MTK csatárai frissebben támadnak ellenfelük-nél, a kis Bihari azonban nyugodtan és biztosan ment mindent. BTC ritkábban támad. Egy már-már sikeresnek látszó támadását Révész a legsportszerűtlenebb módon szerelte le, amiért is a közönség haragja ellene zudult. Közben a bíró Molnár és Bíró játékosokat tellegesség miatt kiállította. A 10 emberrel játszó csapatok játéka még siralmasabb képet nyújt és szinte mindenki örült — legjobban a játékosok —, hogy a mérkőzésnek vége lett. A bírót a mérkőzés végén a hevesebb vérű football-látogatók inzultálni akarták, azonban a rendőrök és a kek-fehér játékosok sikeresen megoltalmazták.

Torna, athletika, vivás.

A MOTESz párbajellenes mozgalma Galambos Ede, a BBTE tagja, a MOTESZ egyik igazgató bizottsági ülésén a következő indítványt tette:

„Azon egyesületi tag, aki klubtársával vagy tornásztársával szemben tiszteletlenül viselkedik, rekesztessék ki az illető egyesületből és a fennforgó körülmények közlése után a kirekesztett egyén egyetlenegy más egyesületbe se vetessék fel tagnak.”

Az igazgató bizottság Galambos indítványát kiadta a szövetség műszaki bizottságának javaslatlattel vétett.

A műszaki bizottság november 2-án tartott ülésében kimerítően foglalkozott Galambos indítványának erkölcsi háttérével és azon meggyőződésre jutott, hogy a korszellemmel haladva, végre is olyan intézkedéseket kell foganatosítania, melyek a MOTESz-nek a lovagias felfogás terén imputált presztizsenél fogva alkalmasak arra, hogy az ugynevezett „krakélereskedés”-eket a sportemberek között megszüntesse, illetve a jó nevelés és az illem terhére elkövetett sérelmek elkövetőire lesújtson.

A MOTESz ebbeli eljárása egyelőre ugyszólván kizárólag csakis a tagegyesületeinek magatartását szabályozza.

Minthogy azonban a MOTESz az országnak majdnem valamennyi sporttestületét egyesíti kötelékében, amelyek a lovagias szellemnek leghivatottabb őrei és kifejezői és ezek a testületek mindnyájan magukéva teszik azon előterjesztést, mely a MOTESz állásfoglalásnál fogva országos mozgalom jelentőségével bír: a szövetség ebbeli határozatának erkölcsi kihatása

megbecsülhetetlen. Az igazgató bizottság legközelebbi ülésén fog a műszaki bizottság javaslata határozattá emeltetni. A javaslat szövegezését mélyreható és társadalmi szempontokból is igen becses vita előzte meg, melyben a bizottság tagjai közül különösen dr. Andor Endre, dr. Czölder János, Galambos Ede, Iszer Károly elnök, Ruda Győző, Malecky Román szövetségi titkár vettek részt és egyhangulag a következő előterjesztéssel állapodtak meg:

1. Ha a MOTESz valamely tisztviselőjét vagy képviselőjét kötelességének teljesítése közben valamely, a MOTESz kötelékébe tartozó egyesület tagja megsérti, az ügy további elintézés végett a MOTESz igazgató-bizottsága elé tartozik. Az igazgató-bizottság ily ügyekben becsületbirósági hatáskörrel jár el. Amennyiben a sértés oly egyéntől ered, aki nem a MOTESz, hanem más társszövetség kötelékébe tartozó egyesületnek a tagja, a MOTESz megkeresi további eljárás végett az illetékes társszövetséget. A szövetségek között fölmerülhető ilyenü vitás ügyekben az a fórum lesz hivatva dönteni, melyet a szövetségek közegyetértéssel szervezni fognak.

2. Amennyiben ily sértés a MOTESz valamely tag-egyesületének tisztviselőjét vagy funkcionáriusát kötelessége teljesítése közben egyleti tagsága részéről éri, úgy az ügyben természetesen az illető egyesület választmánya határoz. Amennyiben ily ügyből kifolyólag valamely egyesület valamely tagját kizárja, erről a MOTESz igazgató bizottságát a tényállás ismertetése mellett értesíteni tartozik. Az igazgató-bizottság az ügy megvizsgálása után ülésben határoz afelett, vajjon a tag-egyesületeket felhívja-e, hogy az illető tagjaik sorába egyáltalában, vagy bizonyos ideig ne vegyék fel?

3. Amennyiben egy egyesületi tisztviselőt vagy funkcionáriust nem egyesületi tagtársa, hanem egy más, a MOTESz kebelébe tartozó, vagy azon kívül álló egyesület tagja részéről éri sértés, úgy az ügy az igazgató-bizottság elé tartozik, mely az 1. alatti határozmányok szerint dönt az ügyben.

Az igazgató-bizottság fontos határozatának végrehajtására nem kötelezheti tagegyesületeit, mert a MOTESz alapszabályai erre nem jogosítják fel. Azonban tekintve a közelmúltban előfordult sajnálatos eseteket, közérdekből s egyesületi érdekekben vélt cselekedni, midőn fenti állásfoglalásával kötelességének tartja megakadályozni ily esetek megismétlődését. A fenti határozatokat azzal a kérelemmel és biztos reménnyel közli a tagegyesületekkel, hogy a kívánt cél elérése végett e határozatokat, ezeknek belső erkölcsi értéke szerint méltassák is, előforduló esetekben annak megfelelően eljárni sziveskedjenek, annak önmagukat alávéssék.

A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége által Budapesten, 1909. évi márczius hó 14-én (vasárnap) este 6 órakor a Nemzeti Tornaegylet (VIII. ker., Szentkirályi-utca 26. sz.) tornacsarnokában tartandó

disztorna és országos bajnoki tornaversenyek sorrendje és feltételei.

I. A fővárosi tornaegyletek közös szabadgyakorlatai kéziszer nélkül.

II. A vidéki tornaegyletek mintacsapatornázása.

III. A fővárosi tornaegyletek együttes tornázása 6 korláton.

IV. Előtornászok és művezetők akadémiája a nyujtón.

V. Országos bajnoki tornaversenyek.

a) Mintacsapatok versenytornázása az 1908—9. évi tornászbajnokságért a lovon.

b) Egyéni összetett verseny az 1908—9. évi tornászbajnokságért. És pedig:

nyujtó	}	két-két kötelező és egy-egy választott gyakorlattal.
korlát		
bak		

Tudnivalók.

1. A sorrend I. számában csak a MOTESz. kötelékébe tartozó fővárosi tornaegyletek tagjai számszerint 60-an vehetnek részt. Evégből minden fővárosi tornaegylet 10 tornászt jelölhet, akik a három ízben tartandó próbán megjelenni tartoznak.

2. A sorrend II. számában csak a vidéki tornaegyletek egy-egy mintacsapata vehet részt.

3. A sorrend III. számában a fővárosi tornaegyletek részéről kiküldött képzett tornászok vehetnek részt.

4. Az akadémián a Szövetséghez tartozó egyesületek előtornásza és a tornaművezetők vehetnek részt.

Versenyfeltételek.

1. A versenyek országos nyitlak. Résztvehet azokban minden magyarországi, kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályokkal bíró testedző egyesület csapata, illetőleg annak működvelő tagja. Megjegyezvén, hogy azon szövetségi egyesületek tagjai, amely egyesületek tagdíjkötelezettségüknek eleget nem tettek, a versenyeken nem indulhatnak.

2. A versenyek rendezése és elbírálására vonatkozólag a MOTESz. versenyszabályai mérvadók.

3. A disztorna és a versenyek végleges sorrendjét a MOTESz. tornabizottsága állapítja meg. Előre láthatólag a versenyek és a vidéki egyesületek mintacsapatornázása részben a versenynap délelőttjén lesznek lebonyolítva.

4. Az egyéni összetett versenyben, valamint az akadémián résztvevő tornászok tartoznak az általuk bemutatandó választott gyakorlatok leírását a nevezéshez csatolni.

5. Az akadémián résztvevők tartoznak gyakorlataikat 1909. márczius 7-én a NTE. csarnokában tartandó próbán bemutatni. A vidéki előtornászok és művezetők, amennyiben ezen próbára Budapestre nem

jöhetnek, gyakorlataikat az ünnepély napján délelőtt mutatják be.

6. Akik a műsor I. és III. számában résztvenni óhajtanak, tartoznak a gyakorlatokat mintaszerűen elsajátítani, a próbákön pontosan megjelenni és az 1909. évi márczius hó 7-én a NTE csarnokában tartandó főpróbán résztvenni.

7. A vidéki tornaegyletek számára külön kiírt mintacsapatornázás gyakorlat nemét, valamint a gyakorlatanyagot az egyletek maguk választják. A gyakorlat neme lehet: szabadgyakorlat vagy szertornázás. Megjegyezvén azonban, hogy egy-egy mintacsapat tornázása 15 percnél több időt igénybe nem vehet. Ezen időtartam a gyakorlatanyag megállapításánál figyelembe veendő.

Jelentkezés és nevezés.

1. Azon egyletek, amelyek a sorrend I. és III. számában közreműködni óhajtanak, tartoznak eme szándékukat legkésőbb 1909. évi február hó 15-ig a MOTESz. tornaszakbizottsága előadójánál bejelenteni és ezen bejelentéssel a sorrend fönt említett számaiban résztvevő tornászaiuk névjegyzékét is beküldeni.

2. A sorrend II. számában közreműködő egyletek tartoznak részvételüket 1909. évi február hó 15-ig a MOTESz. tornabizottsága előadójánál bejelenteni és a bemutatandó gyakorlatanyag leírását legkésőbb 1909. évi márczius hó 1-ig ugyancsak a MOTESz. tornaszakbizottsága előadójának megküldeni.

3. A sorrend IV. számában közreműködő előtornászok és tornaművezetők tartoznak részvételüket, valamint 1—3 gyakorlataik leírását legkésőbb 1909. évi márczius hó 1-ig a MOTESz. tornaszakbizottsága előadójának címére beküldeni. Később érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek. Aki a gyakorlatanyag leírását idejében nem küldi be, az akadémián nem vehet részt.

A versenyekre nevezési zárnapp: 1909. évi márczius hó 1. este 8 óra.

Nevezés a MOTESz. tornabizottságának előadója címére (II. Attila-utca 2.) küldendő. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a nevező egylet nevét és székhelyét; b) a versenyző nevét (álnév zárjel alatt), életkorát és polgári állását; c) a benevezett csapat tagjainak nevét, életkorát és polgári állását. Négy póttag is jelölendő; d) a 3. alatt körülírt: választott gyakorlatok anyagának leírását.

Tét: az I. számú mintacsapatversenynél 20 K. a II. számú egyéni összetett versenynél 10 K. A MOTESz kötelékébe tartozó egyesületek a tétnek felét fizetik. A III. számú tornaakadémián résztvevők tétet nem fizetnek. A tétek a MOTESz. pénztárosához, Müller Hugó (V. kerület, Akadémia-utca 13. szám) bízottosak.

Díjazás.

A sorrend II. számában résztvevő csapatok mindegyike, egylete számára a szövetség oklevelét kapja.

A sorrend IV. számában közreműködő előtornászok és tornaművezetők oklevelét kapnak.

A mintacsapatok versenyében a győztes csapat: „Magyarország bajnokesapata a lovon 1908/9. évre” címet, a győztes csapat egyesülete a M. O. T. E. Sz. oklevelét és a csapat minden tagja a M. O. T. E. Sz. díszített nagy ezüstérmét kapja. A második helyre érkezett csapat tagjai a M. O. T. E. Sz. nagy ezüst- és a harmadik helyre érkezett csapat tagjai a M. O. T. E. Sz. kis ezüst érmét kapják.

Az egyéni összetett versenyben a győztes: „Magyarország tornászbajnoka 1908/9. évre” címet, babékoszorút, a M. O. T. E. Sz. aranyérmét és annak oklevelét kapja. A második és harmadik helyre érkezett a M. O. T. E. Sz. nagy ezüst-, a negyedik és ötödik helyre érkezett a M. O. T. E. Sz. kis ezüstérmét kapja.

Egyebekben lásd az általános versenyszabályok 24 §-át.

Budapest, 1908. október hó.

A Magyar Testedző Egyesületek Szövetsége igazgató-bizottsága: Dr. Nagy Emil elnök, Malecky Román a M. O. T. E. Sz. titkára, Iszer Károly a műszaki bizottság elnöke, Maurer János, a tornaszakbizottság elnöke, Bély Mihály, a tornaszakbizottság előadója, Bábel Rezső, Kmetykó János, szövetségi művezetők.

A tornatanítók memoranduma. A Magyarország Tornatanítók Egyesülete memorandumban fordult a kultuszminiszterhez azzal a kéréssel, hogy az állami tornatanítók részére a IX. és VIII. fizetési osztályt már az 1909. évben megnyissa olyképpen, hogy a tornatanítók egyharmada a X. osztályba soroztassék. Az egyesület felhívja egyszersmind a miniszter figyelmét arra a körülményre is, hogy a tornatanítók fizetési osztályba való sorozása alkalmával az államnál töltött régebbi szolgálati éveiket teljesen figyelmen kívül hagyták s ily módon több évtizedes pótléktól estek el.

Uzás, evezés.

A Budapesti Egyetemi Athlétikai Club háziversenye. November hó 25-én rendezte a BEAC házi uszóversenyét. Egyes számokban népes mezőnyök álltak a starthoz s így a verseny sikere biztosítva volt.

Részletes eredmények:

Junior verseny. 40 m.

1. Salkovszky Jenő.
2. Bartoniek Emil.
3. Lillits Stoján.

80 m. handicap. Rác Vilmos tiszteletdíjért.

1. Támedly Mihály.
2. Olasz Andor.
3. Gergely István.

100 m. mellúszás. Támedly Mihály tiszteletdíjért.

1. Kulcsár György.
2. Farkas Kornél.
3. Rác Vilmos.

Vendégek versenye. 100 m.

1. Donáth Leó.
2. Belezna Béla.

60 m. hátúszás.

1. Kulcsár György.
2. Mészáros Ákos.
3. Rác Vilmos.

400 m. handicap.

1. Támedly Mihály.
2. Olasz Andor.
3. Klitzpera János.

A MTK. megnyerte a Rótschild-díjat. A WAC nemzetközi versenyének második napja az első napihoz hasonló sikerrel végződött. A Rótschild-díj a MTK. zsákmánya lett, de csak $1\frac{1}{2}$ ponttal a Wiener Amateur Schwimm Club ellen. A vízi-poló mérkőzésben az Ausztria a WAC. ellen, az IWASC. 5 : 2 arányban a WAC. b) csapat ellen. Döntő szerdán lesz az Austria és IWASCi. IWASC. között.

Részletes eredmények a következők:

Rótschild-díj 100 m.

1. Halmai (MTK)
2. Sheff (WAC)
3. Hornung (MTK).

402 $\frac{1}{4}$ m.

1. Sheff (WAC).
2. Zachár (MTK).
3. Munk (MTK).

100 mét. mell.

1. Baronyi (MAC).
2. Scheidl (I. WASC).
3. W. Sheff (WASC) és Agulár (MTK.)

100 mét. hát.

1. Hendl (MTK).
2. Kellner (I. WASC).
3. Fried (WAC).

Műgrás.

1. R. Köllner (I. WASC).
2. G. Horner (WAC).
3. Th. Scheidl (I. WASC).

Búvárúszás.

1. Halmai (MTK).
2. Scheidl (I. WASC).
3. Schmidt (MTK).

Fejéstávúgrás.

1. Angeli (I. WASC).
2. Satzinger (I. WACS)
3. Huszár (MTK).

Jégsport.

Az idei korcsolyázó versenyek. A korai fagy és az a szerencsés körülmény, hogy a Budapesti Korcsolyázó-Egylet a nemzetközi szövetség Európa-bajnoki versenyek rendezésével bizta meg, ritka bő programu versenyszezont eredményezett. A versenyek középpontja természetesen az Európa-bajnokságok és a hölgyek nemzetközi (világ) bajnoki versenye lesz.

Európa gyorskorcsolyázó bajnokságáért rendszerint felveszik a küzdelmet a világ legjobb korcsolyázói. Mult évben Klagenfurtban tartották meg s M. Ocholm (Stockholm) győzött imponáló fölényvel. A magyar részről is három legjobb menőnk, Mannó, Wampetics és Gyurmán vett benne részt és különösen Gyurmán igen szépen szerepelt.

Az Európa-bajnokság gyorskorcsolyázásban 1909. évben négy távon, 500, 1500, 5000 és 10,000 m.-en fog eldőlni, csak amatőrök részére áll nyitva. A győztes a bajnoki címen kívül bajnoki aranyérmet és a Nemzetközi korcsolyázó szövetség tiszteletdíját fogja kapni, ugyancsak tiszteletdíjat kap a 2-ik és 3-ik, feltéve, hogy mind a négy távot végigfutja. Az egyes távok győztese arany-, a 2-ik ezüst-, a 3-ik bronz-éremmel külön díjaztatik.

A műkorcsolyázás bajnoka ugyanolyan díjazásban részesül, mint a gyorskorcsolyázó. A mult évi győztes Ernst Herz (Cottage Eisleufverein Wien).

A hölgyek nemzetközi műkorcsolyázó bajnoksága az, amely minket legközelebből érdekel, mert a védő, az 1908. évi győztes Kronberger Lilly k. a., ez évben is starthoz fog állani és pedig a legelsőrangú eséllyel.

A versenyeket január 23. és 24.-én fogják megtartani a városligeti tavon.

A gyorskorcsolyázás pályája 400 m. hosszú, 25 és 30 m. átmérőjű fordulóval bíró kettős kör, míg a műkorcsolyázók részére egy 50 m. négyzetet fognak elkeríteni.

Nevezési zárlat: 1909. január 19-én este 8 órakor (Budapesti Korcsolyázó-Egylet — Városliget).

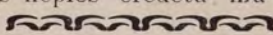
A Magyar Nép Művészete

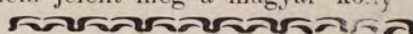
szakértők és művészek
közreműködésével írta

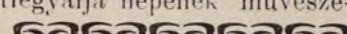
MALONYAY DEZSŐ.

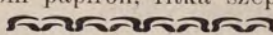

ÖT KÖTETBEN, TÖBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZE
ccc NYOMOTT KÉPPEL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és záróléczek, szövegek, műmellékek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszik a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelő nem jelent meg a magyar könyvpiaczen.

A II. kötet az erdélyi székelység és Torockó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni.

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

az öt kötetből álló fényes
„kiállítású mű ára diszes”
„kötésben 120 korona.”

Megrendelhető két koronás havi
részletfizetés ellenében is.

LAMPEL R.
könyvkereskedése.

(WODIANER E. és F. A.) részvénytársaságnál Budapest,
VI., Andrásy-út 21.
és minden könyvkereskedésben.